

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ ТА ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 35, м. Київ, 03035
тел.: (044) 206-31-00; 206-38-44; факс: (044) 206-31-07; 531-36-92
E-mail: minpryrody@menr.gov.ua; kanc@mev.gov.ua Код ЄДРПОУ 37552996

№ _____
на № _____

Державна регуляторна служба

Про погодження проєкту постанови

На виконання доручення Прем'єр – міністра України Д. Шмигала від 27.03.2020 № 1193/3/1-20, статті 6 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» та з метою приведення норм споживання природного газу побутовими споживачами у разі відсутності лічильників газу до обґрунтованого рівня Міністерство енергетики та захисту довкілля України надсилає проєкт постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання споживання природного газу побутовими споживачами».

Просимо погодити проєкт постанови в тижневий термін.

Додатки:

1. Проєкт постанови на 2 арк.
2. Пояснювальна записка на 4 арк.
3. Порівняльна таблиця на 4 арк.
4. Аналіз регуляторного впливу на 17 арк.
5. Повідомлення про оприлюднення на 2 арк.
6. Наказ Мінекоенерго на 5 арк.

В. о. Міністра

Ольга БУСЛАВЕЦЬ

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ**ПОСТАНОВА**

від 2020 р. №

Київ

Деякі питання споживання природного газу побутовими споживачами
Кабінет Міністрів України **постановляє:**

1. Внести зміни у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 143 «Питання споживання природного газу» (Офіційний вісник України, 2019 р., № 22, ст. 760), виклавши його в редакції, що додається.

2. Установити, що застосування Норм споживання природного газу побутовими споживачами природного газу у разі відсутності лічильників газу, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 р. № 143 «Питання споживання природного газу» в редакції цієї постанови, здійснюється з 1 липня 2020 року.

3. Внести зміну до підпункту 5 пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 73, ст. 2064; 2015 р., № 87, ст. 2904; 2016 р., № 24, ст. 959, № 35, ст.1367; 2017 р., № 14, ст. 399, № 69, ст. 2074; 2018 р., № 37, ст. 1311; 2019 р., № 10, ст. 361, № 36, ст. 1263, № 69, ст. 2390), доповнивши його абзацом такого змісту:

«Субсидії на оплату послуг з постачання та розподілу природного газу з 1 жовтня 2021 р. в обсязі встановлених соціальних нормативів не надаються споживачам, які не забезпечили самостійного встановлення індивідуальних приладів обліку природного газу (індивідуальних лічильників) та письмово відмовилися від їх встановлення за рахунок державного бюджету або власних коштів операторів газорозподільних систем, що зафіксовано в порядку встановленому Кабінетом Міністрів України.»

4. Ця постанова набирає чинності з дня її опублікування, крім пункту 3, який набирає чинності з 1 жовтня 2021 року.

Прем'єр-міністр України**Денис ШМИГАЛЬ**

Додаток
до постанови Кабінету
Міністрів України
від 27 лютого 2019 р. № 143
(в редакції постанови
Кабінету Міністрів України
від   2020 р. №   )

НОРМИ
споживання природного газу побутовими
споживачами природного газу у разі відсутності
лічильників газу

Вид споживання	Місяць споживання	Одиниця виміру	Норма споживання
Плита газова за наявності централізованого постачання гарячої води	квітень – вересень (включно)	куб. метрів людино-місяць	5,2
	жовтень - березень (включно)	- " -	7,6

Плита газова у разі відсутності централізованого постачання гарячої води та газового водонагрівача	квітень – вересень (включно)	- " -	7,1
	жовтень - березень (включно)	- " -	12,0
Плита газова та газовий водонагрівач	квітень – вересень (включно)	- " -	16,3
	жовтень - березень (включно)	- " -	27,0

Примітка. У період відсутності централізованого постачання гарячої води норма споживання природного газу на плиту газovu встановлюється:

з квітня по вересень (включно) - 7,1 куб. метра на людину на місяць;

з жовтня по березень (включно) - 12,0 куб. метра на людину на місяць.

Строк відсутності постачання гарячої води (понад 6 годин на добу у разі цілодобового водопостачання або понад 30 відсотків загального часу подавання води за добовим графіком), в який не включається перерва в його постачанні у нічний час (з 24 до 6 години), фіксується у двосторонньому акті, що підписується теплопостачальною організацією та оператором газорозподільної системи і є підставою для перерахунку побутовим споживачам плати за постачання гарячої

води та природний газ. За згаданий період побутові споживачі не здійснюють плату за користування централізованим постачанням гарячої води. Оператор газорозподільної системи після закінчення півріччя надсилає абонентові перерахунок за спожитий природний газ у період відсутності централізованого постачання гарячої води.»

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проекту постанови Кабінету Міністрів України
«Деякі питання споживання природного газу побутовими споживачами»

I. Визначення проблеми

Проблемою на сьогодні є відсутність 100% комерційного обліку природного газу для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках та наявність економічно не обґрунтованих норм споживання природного газу, що в свою чергу призводить до безоплатного використання газу побутовими споживачами в розмірі 2,681 млрд. грн. на рік (383 млн.куб.м природного газу).

Оскільки існує наступна проблема, то виникає необхідність перегляду відповідних норм на основі науково-дослідного обґрунтування.

Згідно статті 6 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» облік природного газу до моменту встановлення лічильників газу здійснюється за нормами споживання, встановленими Кабінетом Міністрів України.

З прийняттям Закону України «Про ринок природного газу» норми споживання природного газу населення змінилися декілька раз.

Вид споживання	Одиниця виміру	Норма споживання					
		01.10.2014 - 06.05.2015	06.05.2015- 01.02.2016	01.02.2016- 19.08.2017	19.08.2017- 09.08.2018	3 09.08.2018	3 09.08.2018
		Постанова КМУ від 08.06.1996 № 619	Постанова КМУ від 29.04.2015 № 237	Постанова КМУ від 23.03.2016 № 203	Постанова КМУ від 18.08.2017 №609	Постанова КМУ від 30.01.2019 № 63	Постанова КМУ від 27.02.2019 № 143
Плита газова за наявності централізованого гарячого водопостачання	на 1 особу куб. м	6	3	4,4	3,3	3,29	3,28
Плита газова у разі відсутності централізованого гарячого водопостачання	на 1 особу куб. м	9	4,5	7,1	5,4	5,39	5,39
Плита газова та газовий водонагрівач	на 1 особу куб. м	18	9	14	10,5	10,49	10,49

Останні роки норми споживання природного газу встановлювалися Урядом на основі політичних рішень та не мали відповідного обґрунтування, що в

подальшому сприяло неодноразовому визнанню в судовому порядку нечинними та неправомірними рішень Кабінету Міністрів України щодо встановлення норм споживання природного газу.

Наразі, суб'єктами господарювання на ринку природного газу порушуються питання про неконтрольовані об'єми його споживання, понад встановлені норми, зокрема мешканцями домогосподарств, де немає встановлених індивідуальних приладів обліку газу, що в свою чергу призводить до збитків підприємств.

При цьому на сьогодні фактично відсутні стимули для населення встановлювати індивідуальні лічильники природного газу, основним з яких є занижені норми споживання природного газу.

Відсутність індивідуальних приладів обліку газу та необґрунтований рівень діючих норм споживання для категорії побутових споживачів, необладнаних приладами обліку, не є мотивуючим фактором для економії ресурсів, що в свою чергу призводить до збитків усіх суб'єктів господарювання.

Відсутність встановлених індивідуальних приладів обліку природного газу не є мотивуючим фактором для побутових споживачів до енергозбереження, унеможливаючи реалізацію одного з аспектів програмних дій Уряду.

З огляду на зазначене Мінекоенерго підготувало проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання споживання природного газу побутовими споживачами» (далі – проект постанови) розроблений з метою визначення обґрунтованих норм споживання природного газу побутовими споживачами природного газу у разі відсутності лічильників газу.

Прийняття проекту постанови сприятиме виконанню Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» щодо запровадження 100% комерційного обліку природного газу для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках, у яких природний газ використовується, зокрема для приготування їжі.

Крім того, основними причинами підготовки проекту постанови є наступне.

За інформацією Державної регуляторної служби України, до ДРС звернулась Громадська спілка «Асоціація газового ринку України» (далі - АГРУ) з приводу того, що відсутність індивідуальних приладів обліку природного газу у побутових споживачів призводить до не обґрунтованих втрат всіх без винятку учасників ринку природного газу. Крім того, АГРУ пропонує як механізм вирішення ситуації з метою встановлення індивідуальних приладів обліку,

встановити обґрунтовані норми споживання природного газу побутовими споживачами.

За наявною інформацією, у житловому фонді України:

- 9,83 млн., або 75,1% квартир (домогосподарств) оснащено лічильниками газу;

- 3,3 млн., або 24,9% квартир (домогосподарств) не оснащено лічильниками газу.

Також, у 1,8 млн. (із 9,83 млн.) або у 18,3% квартир (домогосподарств) встановлені лічильники природного газу, термін експлуатації яких перевищив 20 років, що відповідно до діючих нормативних документів потребують заміни.

Довідково: дані надані Державною регуляторною службою України корелюються із даними наданими Національною акціонерною компанією «Нафтогаз України».

Також, відсутність індивідуальних приладів обліку газу та необґрунтований рівень діючих норм споживання для категорії побутових споживачів, необладнаних приладами обліку, не є мотивуючим фактором для реальної економії ресурсів, що в свою чергу призводить до збитків усіх суб'єктів господарювання (включаючи НАК «Нафтогаз України»).

Відсутність лічильників природного газу в 3,3 млн. квартир (домогосподарств) ставить в нерівні умови побутових споживачів, квартири (домогосподарства), яких обладнані лічильниками природного газу, оскільки модель поведінки побутових споживачів, які не мають лічильників природного газу суттєво відрізняється.

Побутові споживачі квартири (домогосподарства), яких не обладнані лічильниками природного газу дозволять собі не раціонально споживати цей вид енергоносія, а саме обігрівають житлові приміщення за допомогою газових плит та газових духових шкафів.

Також не можливо ідентифікувати абонентів (побутових споживачів), квартири (домогосподарства), яких не обладнані лічильниками природного газу.

Загальнобудинковий облік природного газу (який, до речі обмежений на законодавчому рівні, зокрема відповідно до пункту 2 статті 2 Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу» загальнобудинковий

лічильник газу може бути встановлений лише за згодою співвласників багатоквартирного будинку в порядку, визначеному статтею 10 Закону України «Про особливості здійснення права власності у багатоквартирному будинку») врегульовує взаємовідносини з обліку між оператором ГРМ, постачальником із спеціальними обов'язками та між ЖЕО або ОСББ, але не вирішує облік конкретних квартир у багатоповерхових будинках. Мається на увазі, що побутовим споживачам не вигідно платити за газ по показам загальнобудинкових приладів обліку природного газу, оскільки обсяг спожитого палива розраховується на кількість зареєстрованих мешканців будинку.

Крім того, відсутність 100% обліку природного газу у побутових споживачів містить ризики вчинення корупційних правопорушень.

Тобто, вирішуючи питання із забезпеченням 100% обліку природного газу у побутових споживачів будуть повністю усунені ризики вчинення корупційних правопорушень, пов'язаних із нібито несанкціонованим відбором природного газу або так званими небалансами.

Саме відсутність 100% обліку природного газу у побутових споживачів призводить до необґрунтованих витрат учасників ринку природного газу України, які здійснюють постачання/розподіл природного газу побутовим споживачам, зокрема НАК «Нафтогаз України», операторів ГРМ, постачальників природного газу із спеціальними обов'язками (Газзбутів), а також безпосередньо побутових споживачів, квартири (домогосподарства), яких обладнані лічильниками природного газу, а також не зрозумілі джерела покриття цих необґрунтованих витрат.

Така дискримінація за даними згаданого вище порівняльного аналізу, підготовленого ПрАТ «Проектний і науково-дослідний інститут по газопостачанню, теплопостачанню та комплексному благоустрою міст і сіл України» (УкрНДІнжпроект) на прикладі 1,5 тис. респондентів, квартири (домогосподарства) яких оснащені приладами обліку газу, просили операторів ГРМ про їх повірку, але, враховуючи, що розміри норм споживання природного газу населенням у разі відсутності газових лічильників економічно привабливіші відмовилися від встановлення повірених лічильників і прийняли модель оплати за спожитий природний газ відповідно до норм його споживання.

Крім того, дискримінація існує між населеними пунктами у містах та сільській місцевості. Здача в експлуатацію будинків в сільській місцевості за відсутності індивідуального газового лічильника не можлива, але при здачі в

експлуатація багатоповерхових будинків у містах, така ситуація має місце у багатьох випадках.

Ця ситуація робить неможливим виконання вимог Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу», вимог меморандумів про співпрацю з МВФ та ЄС в частині забезпечення 100% обліку природного газу побутових споживачів.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	–
Держава	+	–
Суб'єкти господарювання	+	–
У тому числі суб'єкти малого підприємництва	–	–

За допомогою ринкових механізмів проблема не може бути розв'язана, оскільки на розмір норм споживання природного газу не впливають механізми ринкового характеру.

За допомогою чинних регуляторних актів питання також не може бути вирішено, оскільки чинні нормативні акти, зокрема положення постанови Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 № 143 «Питання споживання природного газу» не сприяє зацікавленості побутових споживачів щодо забезпечення власних помешкань та домогосподарств приладами обліку природного газу (лічильниками).

II. Цілі державного регулювання

Основною ціллю державного регулювання є виконання вимог Закону «Про забезпечення комерційного обліку природного газу», зокрема сприяння завершенню організації роботи із запровадження 100% комерційного обліку природного газу (для населення, що проживає у квартирах та приватних будинках, у яких природний газ використовується: 1) комплексно, у тому числі

для опалення; 2) для підігріву води та приготування їжі; 3) тільки для приготування їжі) та відповідного постачання цього енергоносія за умови його комерційного обліку.

Проектом постанови передбачається внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 № 143 «Питання споживання природного газу», виклавши норми споживання природного газу побутовими споживачами природного газу у разі відсутності лічильників газу у новій редакції, передбачивши їх розподіл за періодами споживання (опалювальний, неопалювальний) та приведення до обґрунтованого розміру, враховуючи актуалізацію порівняльного аналізу розрахункових та фактичних витрат природного газу для побутових споживачів з метою визначення обґрунтованої кількості газу, що споживається без індивідуальних лічильників станом на 01.05.2019, виконаного ПрАТ «Проектний і науково-дослідний інститут по газопостачанню, теплопостачанню та комплексному благоустрою міст і сіл України» (УкрНДІнжпроект), виконаного у 2019 році на підставі запиту Державної регуляторної служби України від 31.05.2019 № 3824/0/20-19.

Крім того, проектом постанови передбачається внесення змін до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування», в частині ненадання субсидії на оплату послуг з постачання та розподілу природного газу, у разі відмови споживачів у встановленні за рахунок державного бюджету або власних коштів операторів газорозподільних систем лічильників газу.

Прийняття постанови сприятиме:

стимулюванню побутових споживачів до переходу на використання природного газу з використанням індивідуальних приладів обліку (лічильників) газу, тобто призведе до забезпечення 100% обліку природного газу населення.

спонуканню побутових споживачів до раціонального споживання природного газу, через наявність можливості виміряти власне споживання.

ліквідації безоплатного використання газу побутовими споживачами в розмірі 2,681 млрд.грн. на рік;

впровадженню добового балансування на ринку природного газу, без обтяжливих умов для суб'єктів ринку природного газу, зокрема державного сектору економіки;

можливості забезпечення оператором газотранспортної системи балансуючих дій для врегулювання добового попиту та пропозицій на природний газ з метою збалансованості газотранспортної системи;

гарантуванню рівних можливостей доступу до ринку природного газу «на добу вперед» та «внутрішньодобового ринку» для оперативного і самостійного врегулювання небалансу;

врегулюванню допущених небалансів за попередню добу між оператором газотранспортної системи та замовниками послуг транспортування.

Крім того, наявність індивідуального лічильника природного газу призведе до раціонального споживання природного газу та не призведе до подорожчання плати за природний газ для побутових споживачів, оскільки відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування», встановлено соціальні нормативи, в межах яких держава надає громадянам пільги або субсидії на оплату житлово-комунальних послуг, зокрема для користування послугами з газопостачання.

Також прийняття даної постанови Кабінету Міністрів України усуне дискримінацію між побутовими споживачами, які мають лічильники (9,83 млн. абонентів) та побутовими споживачами, які їх не мають (3,3 млн. абонентів).

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Прийняття проекту постанови «Деякі питання споживання природного газу побутовими споживачами»	Прийняття регуляторного акта сприятиме стимулюванню побутових споживачів до переходу на використання природного газу з використанням індивідуальних приладів обліку (лічильників) газу, тобто призведе до забезпечення 100% обліку природного газу населення; спонукатиме споживачів до раціонального споживання природного газу, через наявність можливості виміряти власне споживання.

Альтернатива 2 Залишення існуючої ситуації без змін	Залишиться невирішеною проблема понаднормового використання природного газу споживачами, які не забезпечені засобами обліку природного газу, що й надалі призводитиме до збитків суб'єктів господарювання.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прийняття регуляторного акта забезпечить: виконання вимог чинного законодавства; відсутність додаткового навантаження на державний бюджет; можливість виконання вимог меморандумів про співпрацю з МВФ та ЄС в частині забезпечення 100% обліку природного газу побутових споживачів	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні	Альтернатива є неприйнятною, оскільки залишення ситуації без змін призведе до відсутності стимулювання побутових споживачів до

		переходу на використання природного газу з використанням індивідуальних приладів обліку (лічильників) газу.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 2	Прийняття регуляторного акта сприятиме: заохоченню побутових споживачів до встановлення приладів обліку природного газу; спонуканню побутових споживачів до раціонального споживання природного газу, через наявність можливості виміряти власне споживання.	Сплата буде відбуватися на основі обґрунтованих норми споживання природного газу.
Альтернатива 2	Відсутні	Альтернатива є неприйнятною, оскільки неврегульованість питання й надалі ставитиме в нерівні умови побутових споживачів які мають лічильники природного газу з побутовими споживачами, які ними не забезпечені. Відсутність

		чіткого обліку споживання природного газу й надалі сприятиме нераціональному використанню енергоресурса.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1	Прийняття регуляторного акта сприятиме зменшенню необґрунтованих втрат учасників ринку природного газу України, які здійснюють постачання/розподіл природного газу побутовим споживачам, зокрема НАК «Нафтогаз України», операторів ГРМ, постачальників природного газу із спеціальними обов'язками (Газзбутів).	Відсутні
Альтернатива 2	Відсутні	Залишиться невирішеною проблема понаднормового використання природного газу споживачами, які не забезпечені засобами обліку природного газу, що й надалі призводитиме до

		збитків суб'єктів господарювання через зростання заборгованості перед постачальником природного газу у зв'язку з виникненням небалансів.

Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць (див. примітку)	2	87	-	-	89
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків (див. примітку)	2,25%	97,75%	-	-	100%

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1	Витрати відсутні

Альтернатива 2	У випадку залишення існуючої ситуації без змін збитки для суб'єктів господарювання щорічно становитимуть 3,3-5,5 млрд. грн.

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1	4	Максимальний бал. Прийняття регуляторного акта сприятиме стимулюванню побутових споживачів до переходу на використання природного газу з використанням індивідуальних приладів обліку (лічильників) газу, спонукатиме споживачів до раціонального споживання природного газу, через наявність можливості виміряти власне споживання. Проблема більше не буде існувати.
Альтернатива 2	1	Мінімальний бал, який показує неможливість досягнення цілей державного регулювання альтернативним способом

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місяця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1	Впровадження регуляторного акта: сприятиме виконанню Закону України «Про забезпечення комерційного обліку природного газу»; спонуканню побутових споживачів до раціонального споживання природного газу, через наявність можливості виміряти власне споживання; зменшенню необґрунтованих втрат учасників ринку природного газу України, які здійснюють постачання/розподіл природного газу побутовим споживачам.	Відсутні	Сприятиме запровадженню 100% комерційного обліку природного газу для побутових споживачів; вирішить проблему понаднормового використання природного газу споживачами, які не забезпечені засобами обліку природного газу. У разі прийняття регуляторного акта цілі державного регулювання будуть

			досягнуті повною мірою, що максимально забезпечить потребу у вирішенні проблеми.
Альтернатива 2	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети.	У випадку залишення існуючої ситуації без змін збитки для суб'єктів господарювання щорічно становитимуть 3,3-5,5 млрд. грн.	Погіршення фінансово-економічного стану постачальників природного газу. Відсутність чіткого обліку споживання природного газу й надалі сприятиме нераціональному використанню побутовими споживачами енергоресурса. Проблема залишиться не вирішеною.

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію

		запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1	Прийняття регуляторного акта повною мірою забезпечить досягнення задекларованих цілей стосовно поліпшення організації роботи із запровадження 100% комерційного обліку природного газу для побутових споживачів, та спонукатиме споживачів до раціонального споживання природного газу, через наявність можливості виміряти власне споживання.	Не передбачаються
Альтернатива 2	Альтернатива є неприйнятною, оскільки не забезпечує досягнення поставленої мети та призводить до фінансових втрат суб'єктів господарювання, ставить в нерівні умови побутових споживачів які мають лічильники природного газу з побутовими споживачами, які ними не забезпечені.	Не передбачаються

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Проектом постанови передбачається внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 27.02.2019 № 143 «Питання споживання природного газу», виклавши норми споживання природного газу побутовими споживачами природного газу у разі відсутності лічильників газу у новій редакції, передбачивши їх розподіл за періодами споживання (опалювальний, неопалювальний) та приведення до обґрунтованого розміру, враховуючи актуалізацію порівняльного аналізу розрахункових та фактичних витрат

природного газу для побутових споживачів з метою визначення обґрунтованої кількості газу, що споживається без індивідуальних лічильників станом на 01.05.2019, виконаного ПрАТ «Проектний і науково-дослідний інститут по газопостачанню, тепlopостачанню та комплексному благоустрою міст і сіл України» (УкрНДІнжпроект), виконаного у 2019 році на підставі запиту Державної регуляторної служби України від 31.05.2019 № 3824/0/20-19.

Вид споживання	Місяць споживання	Одиниця виміру	Норма споживання
Плита газова за наявності централізованого гарячого водопостачання	квітень – вересень (включно)	куб. метрів людино-місяць	5,2
Плита газова за наявності централізованого гарячого водопостачання	жовтень – березень (включно)	куб. метрів людино-місяць	7,6
Плита газова у разі відсутності централізованого гарячого водопостачання та газового водонагрівача	квітень – вересень (включно)	куб. метрів людино-місяць	7,1
Плита газова у разі відсутності централізованого гарячого водопостачання та газового водонагрівача	жовтень – березень (включно)	куб. метрів людино-місяць	12,0
Плита газова та водонагрівач	квітень – вересень (включно)	куб. метрів людино-місяць	16,3
Плита газова та водонагрівач	жовтень – березень (включно)	куб. метрів людино-місяць	27,0

Разом із тим, у період відсутності централізованого гарячого водопостачання населення норма споживання природного газу на плиту газу встановлюється:

у період споживання: квітень – вересень (включно) – 7,1 куб. метра на людину на місяць;

у період споживання: жовтень – березень (включно) – 12,0 куб. метра на людину на місяць.

Строк відсутності гарячого водопостачання (понад 6 годин на добу у разі цілодобового водопостачання або понад 30 відсотків загального часу подавання води за добовим графіком), в який не включається перерва в його постачанні у нічний час (з 24 до 6 години), фіксується у двосторонньому акті, що підписується теплопостачальною організацією та оператором газорозподільної системи і є підставою для перерахунку населенню плати за гаряче водопостачання та газ. За згаданий період населення не здійснює плату за користування централізованим гарячим водопостачанням. Оператор газорозподільної системи після закінчення півріччя надсилає абонентові перерахунок за спожитий газ у період відсутності централізованого гарячого водопостачання.

Крім того, проектом постанови передбачається внесення змін до пункту 3 постанови Кабінету Міністрів України від 6 серпня 2014 р. № 409 «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування», в частині ненадання субсидії на оплату послуг з постачання та розподілу природного газу, у разі відмови споживачів у встановленні за рахунок державного бюджету або власних коштів операторів газорозподільних систем лічильників газу.

Мінекоенерго для впровадження цього регуляторного акта має погодити проект постанови із заінтересованими органами та подати його на розгляд до Кабінету Міністрів України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Впровадження регуляторного акта не потребує додаткових витрат з боку органів виконавчої влади.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Постанова набирає чинності з дня її опублікування та діє до запровадження 100% комерційного обліку природного газу для населення (за умовами Закону «Про забезпечення комерційного обліку природного газу»).

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозовані показники результативності регуляторного акта:

- 1) зменшення розміру виробничо-технологічних витрати та нормативних витрат;
- 2) збільшення кількості встановлених лічильників природного газу.

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, цільових фондів – буде забезпечено знаходження коштів в розмірі 2,681 млрд. грн. в рік.

Кількість суб'єктів господарювання, та/або фізичних осіб, на які поширюватиметься дія акта - дія акта поширюється на НАК «Нафтогаз України», оператора ГТС, операторів ГРМ, постачальників із спеціальними обов'язками (Газзбутів), побутових споживачів (населення).

Розмір коштів, що витратимуться суб'єктами господарювання, та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог цього акта-виконання вимог цього акта не потребує додаткових витрат.

Рівень інформованості суб'єктів господарювання стосовно основних положень регуляторного акта – високий.

Прогнозується оснащення лічильниками газу 3,3 млн., або 24,9% квартир (домогосподарств).

Проект постанови, розміщено на офіційному вебсайті Мінекоенерго (<https://menr.gov.ua/news/33811.html>, розділ «Регуляторна діяльність»);

у разі прийняття постанова буде розміщена на вебсайтах Кабінету Міністрів України (www.kmu.gov.ua) та Верховної Ради України (www.rada.gov.ua).

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватися Міністерством енергетики та захисту довкілля України статистичним методом.

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися після набрання чинності шляхом аналізу статистичних даних, але не пізніше дня, з якого починається проведення повторного відстеження результативності цього акта.

Повторне відстеження здійснюватиметься через рік з дня набрання ним чинності, але не пізніше двох років з дня набрання чинності цим актом.

Періодичні відстеження результативності будуть здійснюватися раз на кожні три роки, починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

В. о. Міністра енергетики та захисту довкілля України

Ольга БУСЛАВЕЦЬ